

Militaire Spectator.

Maandag, den 24ten December.

De *Militaire Spectator* verschijnt op onbepaalde tijden. Men abonneert zich voor 10 nummers, bij alle Postdirecteuren en Boekhandelaren, door het geheele Koninkrijk à f 2, 25, franco per post. De Jaargang zal de 40 nummers niet te boven gaan. Alle inzendingen geschieden, franco, aan de Uitgevers BROESE & COMP. te Breda, met het opschrift: *Voor den Militairen Spectator*.

BELANGRIJK BERIGT.

Het in het jaar 1830 bij de uitgevers dezes aangekondigde, en, door de daarop gevolgde gebeurtenissen, opgeschorte krijgs-wetenschappelijke tijdschrift: *PALLAS*, heeft zich voorloopig met den *MILITAIRES SPECTATOR* verenigd. De stoffen voor het eerstgenoemd tijdschrift bestemd, en in gereedheid gebragt, zullen, als nu, ook in het laatstgemeld blad worden opgenomen. De *Militaire Spectator*, in medewerking en stoffe rijker, zal echter geene verhooging van prijs ondergaan, doch eene nieuwe intekening worden daarop open gesteld.

BROESE EN COMP.

Ten gevolge der vereeniging van de beide opgenoemde tijdschriften, worden de officieren en overige heeren welke hunne medewerking aan *Pallas* toegezegd hadden, en wien tot nog toe geene bijzondere uitnodiging was gezonden - bij dezen vriendelijk verzocht, in het belang der verbreiding van krijgs-wetenschappelijke kennis en ter handhaving van onzen nationalen krijgsroem mede te werken. De redactie zal van hare zijde alles aanwenden, om voorschreven doel te bereiken; terwijl zij zich nu reeds beijvert, bouwstoffen te verzamelen, om eenmaal het groote *wapen-feit*, waarop in deze oogenblikken de aandacht van geheel Europa gevestigd is, tot in de geringste bijzonderheden te beschrijven.

De Redactie.

TACTIEK

DERZELVER THEORIE EN TOEPASSING.

(Vervolg van n°. 24.)

Men heeft, ten alle tijde, de infanterie als het hoofdbestanddeel van een leger beschouwd: een vaste ge-regelde gang, orde en nauwkeurigheid in de bewegin-

gen, heeft altijd dit wapen, hetwelk, zoowel tot krachtigen tegenstand van uit eene vaste stelling, als tot levendigen aanval geschikt is - gekenschetst.

Bij de Grieken was de Phalanx met pieken gewapend; bij de Romeinen, het legioen, met werpspietsen en lansen, hetgeen tot verschillende slagordes met opene of geslotene gelederen aanleiding gaf, terwijl in onze legers het bataillon - uit hoofde der vuren - eene min diepe orde van bataille verlangt, zonder daarom de diepe orde van bataille (de colonnes) uit te sluiten. (1)

In de taktiek van *Ellien*. vindt men de opgave en samenstelling van de beroemde Macedonische Phalanx, door *Philippus* uitgedacht, en welke tien lanspunten aan één Romeinsch zwaard tegenoverstelde.

Deze Phalanx was zamengesteld uit 1,024 decuriën van 16 man elk, één rot vormende: zoodat 1024 man in het front met 16 man diepte, eene geheel van 16,384 man uitmaakte.

Vegetius - van het Romeinsch legioen sprekende - zegt, dat in zijnen tijd, deszelfs eerste gelid gevormd werd uit oude soldaten, die men *principes* noemde; dat men in het tweede gelid, de soldaten stelde, welke met werpspietsen en lansen bewapend waren, en aan

(1) De orde van bataille, in twee en drie gelederen, kwam eerst algemeen in *Frederik II*, tijden in zwang (hoewel *Gustaaf Adolph* door het opstellen zijner slagorde in drie gelederen hem hierin reeds voorgegaan was) grootendeels uit noodzakelijkheid, wegens het verminderen van het aantal troepen des grooten Konings; als ook om de gezwinde vuren te begunstigen. Zie hieromtrent. B. 13. *Observation élémentaire sur la tactique moderne* 80 1771; *Turpin de Crissé, essai sur l'art de la guerre*, en na hem *Guibert essai général de tactique* in 40. 1772, allen voorstanders dier orde, waartegen de vereiders dier diepe orde echter opkwamen. (Zie hierover noot 7)